

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

**Οδηγίες για τα μέτρα επαναλειτουργίας των
υποστατικών -πρακτορείων παροχής υπηρεσιών
στοιχήματος**

Λευκωσία, Ιούνιος 2020

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων θα ήθελε να ενημερώσει τους εποπτευόμενους της ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 19 Μαΐου 2020 σχετικά με την περαιτέρω χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19, **τα πρακτορεία παροχής υπηρεσιών στοιχήματος επαναλειτουργούν από την 23^η Μαΐου 2020.**

Οι εποπτευόμενοι θα πρέπει να **εφαρμόζουν υποχρεωτικά** τα διατάγματα και τις οδηγίες που έχει εκδώσει το Υπουργείο Υγείας, για την ομαλή λειτουργία των επιχειρήσεων και την εφαρμογή μέτρων προφύλαξης με στόχο τη μείωση του κινδύνου εξάπλωσης του Covid-19.

Παρατίθενται πιο κάτω συνοπτικά τα κύρια μέτρα που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αποδέκτες Κλάσης Α, οι Εξουσιοδοτημένοι Αντιπρόσωποι, οι Πράκτορες και τα Υπεύθυνα Πρόσωπα (όπου εφαρμόζεται):

1. **Ανάρτηση** και αφισοκόλληση των **απαραίτητων σημάνσεων στην είσοδο και στον εσωτερικό χώρο** (τοίχους και πάτωμα), για ενημέρωση των πελατών σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να τηρούνται (π.χ. αποστάσεις μεταξύ ατόμων), κυρίως των συστάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για την ορθή υγιεινή των χεριών με αλκοολούχο διάλυμα.
2. **Τοποθέτηση αντισηπτικών διαλυμάτων** (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%) **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** σε κάθε είσοδο και έξοδο του πρακτορείου, για χρήση από το προσωπικό, από τους πελάτες ή επισκέπτες. Εάν ο μηχανισμός εισόδου είναι αυτόματος, τότε το διάλυμα μπορεί να τοποθετηθεί στην εσωτερική πλευρά της εισόδου. Εάν κατά την είσοδο στο υποστατικό απαιτείται άνοιγμα της πόρτας με χερούλι, τότε συστήνεται εφαρμογή πλυσίματος των χεριών πριν και μετά την είσοδο με τοποθέτηση διαλυμάτων και από τις δύο πλευρές (μέσα και έξω) της πόρτας του υποστατικού.
3. Το **προσωπικό εργασίας (υπεύθυνα πρόσωπα, εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι)** πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζει **σχολαστικό πλύσιμο των χεριών** με νερό και σαπούνι για 20 δευτερόλεπτα ή αν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα, χρήση αντισηπτικού διαλύματος (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%) πριν την είσοδο και έξοδο από το υποστατικό και καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας τους ή παραμονής τους στο πρακτορείο. Εάν είναι εφικτό να χρησιμοποιείται σύστημα με μηχανισμό χωρίς άγγιγμα χεριών όπου δεν χρειάζεται επαφή με το χέρι κατά την εφαρμογή υγιεινής των χεριών.
4. **Ορισμός ενός ατόμου που θα είναι υπεύθυνο:** να ελέγχει πόσα άτομα εισέρχονται εντός του πρακτορείου, ότι κρατούνται οι αποστάσεις μεταξύ των πελατών και αποφυγή συνωστισμού.

5. Ο **χώρος του υποστατικού να αερίζεται ικανοποιητικά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα**. Να αποφεύγεται η χρήση κλιματιστικών και εκεί που είναι απαραίτητο το σύστημα κλιματισμού να μην ανακυκλώνει τον αέρα εσωτερικού χώρου και να εισάγεται φρέσκο αέρα στο χώρο εργασίας.
6. Όσο είναι δυνατόν να **τηρούνται οι αποστάσεις των 2 μέτρων** μεταξύ των εργαζομένων και πελατών ή επισκεπτών εντός του πρακτορείου. Εάν δεν μπορούν να τηρηθούν οι αποστάσεις τότε θα πρέπει να γίνεται χρήση μάσκας. Να γίνει κατάλληλη διαρρύθμιση του χώρου και των επίπλων έτσι ώστε να τηρείται 2 μέτρα απόσταση. Συνιστάται να υπάρχουν έως τρία (3) άτομα σε αναμονή στην ουρά για το ταμείο, τηρώντας τις απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ τους.
7. Το **υπεύθυνο πρόσωπο (ο εργαζόμενος), καθόλη τη διάρκεια της εργασίας του** όταν έρχεται σε επαφή με πελάτες πρέπει να **φορεί μάσκα με ορθό τρόπο** η οποία θα αλλάζεται σε περίπτωση διαβροχής ή αναλόγως των οδηγιών χρήσης της μάσκας. Η μάσκα θα πρέπει να εφαρμόζεται σωστά στο πρόσωπο ώστε να καλύπτει το στόμα, τη μύτη και το πηγούνι. Η υποχρέωση για επάρκεια μασκών και οποιωνδήποτε άλλων αναλώσιμων υλικών στον εργαζόμενο (υγρά καθαρισμού, γάντια μιας χρήσης, σακούλες απορριμμάτων, θερμομέτρα και αντισηπτικά) και η επιτήρηση εφαρμογής των μέτρων βαραίνει τον αποδέκτη Κλάσης Α για τα ιδιόκτητα υποστατικά και τον Εξουσιοδοτημένο Αντιπρόσωπο.
8. Τα **αναλώσιμα υλικά** (π.χ. μέσα ατομικής προστασίας) **απορρίπτονται** με ασφαλή τρόπο σε **κάδους απόρριψης με καλύμματα**, οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί εντός του πρακτορείου.
9. Η **πληρωμή των δελτίων**, όταν είναι εφικτό, να γίνεται με **χρήση ηλεκτρονικών μέσων όπως κάρτες παρά με χρήση χαρτονομισμάτων**. Παρόλα αυτά, η πληρωμή είναι αποδεκτή με κάθε μέθοδο. Τα υπεύθυνα πρόσωπα να απολυμαίνουν συχνά τα χέρια τους με αντισηπτικό διάλυμα, ειδικότερα μετά από κάθε επαφή με μετρητά.
10. **Δεν θα πρέπει να υπάρχουν δελτία στοιχήματος στους πάγκους**, ούτε τυπωμένα προγράμματα των αγώνων εντός του πρακτορείου. Στα **ταμεία των πρακτορείων** θα **παραδίδονται τα δελτία στους πελάτες** και θα γίνεται η απαραίτητη συναλλαγή με ένα πελάτη κάθε φορά. Οι υπάλληλοι που θα εξυπηρετούν το κοινό θα φορούν μάσκα και θα βρίσκονται πίσω από προστατευτικό plexiglass τζάμι, που θα καθαρίζεται καθημερινά και συχνά.
11. Οι υπάλληλοι **μετά από κάθε συναλλαγή** θα πρέπει να χρησιμοποιούν **αλκοολούχα διαλύματα** και να εφαρμόζουν πιστά την υγιεινή των χεριών τους.
12. Κάθε **πελάτης ή επισκέπτης πριν την είσοδο** στο υποστατικό θα πρέπει να **απολυμαίνει τα χέρια του με αντισηπτικό διάλυμα** (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%). Θα απολυμαίνει ξανά τα χέρια του με αντισηπτικό διάλυμα (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%) πριν εξέλθει από το υποστατικό. Η διαδικασία αυτή θα γίνεται απαραίτητα για όλους τους πελάτες ή επισκέπτες πριν μπει ο επόμενος πελάτης και θα υπάρχει αυστηρή τήρηση των μέτρων.
13. Πριν την έναρξη της εργασίας, να **θερμομετρείται το εργαζόμενο προσωπικό** και σε περίπτωση που παρουσιάζει πυρετό να αποχωρεί από τον χώρο εργασίας με οδηγίες να απευθυνθεί άμεσα στον προσωπικό του ιατρό.
14. Να αναρτάται στην είσοδο κάθε υποστατικού έντυπο που να αναφέρεται ο μέγιστος αριθμός ατόμων που επιτρέπεται να βρίσκονται ταυτόχρονα στον κάθε χώρο. Η ευθύνη τήρησης του

μέγιστου αριθμού ατόμων βαραίνει τον υπεύθυνο της επιχείρησης. Ο μέγιστος αριθμός υπολογίζεται με βάση το εμβαδό του ανοικτού χώρου, ένα άτομο ανά 2 τετραγωνικά μέτρα εξαιρουμένων των εργαζομένων. Ο μέγιστος αριθμός ατόμων στους εσωτερικούς χώρους, ένα άτομο ανά 3 τετραγωνικά μέτρα. Ανεξαρτήτως του μεγέθους του χώρου, ο μέγιστος αριθμός παρουσίας ατόμων σε έκαστο υποστατικό δεν μπορεί να ξεπερνά τα 150 σε εξωτερικό χώρο και τα 75 σε εσωτερικό, εξαιρουμένων των εργαζομένων.

15. Η χωροθέτηση των τραπεζιών πρέπει να γίνεται με τρόπο ώστε να μην δημιουργείται συνωστισμός. Ενδεικτικά, μπορεί για εξωτερικούς χώρους, να καθορίζεται ελάχιστη απόσταση μεταξύ των τραπεζιών σύμφωνα με τη διάταξη των καθισμάτων ως εξής:

- α) Όταν στον ενδιάμεσο χώρο μεταξύ δύο παράπλευρων τραπεζιών δεν τοποθετείται καρέκλα σε κανένα εκ των δύο, τότε η ελάχιστη απόσταση μεταξύ αυτών ορίζεται στα 0,70 μέτρα.
- β) Όταν στον ενδιάμεσο χώρο μεταξύ δύο παράπλευρων τραπεζιών τοποθετείται καρέκλα σε ένα εκ των δύο, τότε η ελάχιστη απόσταση μεταξύ αυτών ορίζεται στα 1,10 μέτρα.
- γ) Όταν στον ενδιάμεσο χώρο μεταξύ δύο παράπλευρων τραπεζιών τοποθετείται καρέκλα σε κάθε ένα εκ των δύο, τότε η ελάχιστη απόσταση μεταξύ αυτών ορίζεται στα 1,70 μέτρα. –

Για εσωτερικούς χώρους, ενδεικτικά καθορίζεται ελάχιστη απόσταση μεταξύ των τραπεζιών σύμφωνα με τη διάταξη των καθισμάτων ως εξής:

- α) Όταν στον ενδιάμεσο χώρο μεταξύ δύο παράπλευρων τραπεζιών δεν τοποθετείται καρέκλα σε κανένα εκ των δύο τότε η ελάχιστη απόσταση μεταξύ αυτών ορίζεται στα 0,90 μ..
- β) Όταν στον ενδιάμεσο χώρο μεταξύ δύο παράπλευρων τραπεζιών τοποθετείται καρέκλα σε ένα εκ των δύο τότε η ελάχιστη απόσταση μεταξύ αυτών ορίζεται στα 1,20 μ.

Καθαρισμός Πρακτορείων Παροχής Υπηρεσιών Στοιχίματος

Το υποστατικό να καθαρίζεται καθημερινά ακολουθώντας τις καθημερινές πρακτικές καθαριότητας με έμφαση στα ακόλουθα:

- α) Καθημερινός καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών που αγγίζονται συχνά (high touch surfaces) όπως πόμολα πορτών, διακόπτες, γραφεία, συσκευές τηλεφώνων, πληκτρολόγια, μολύβια, στυλό, πάγκοι, όλα τα έπιπλα, και οποιαδήποτε άλλη συσκευή χρησιμοποιείται εντός του πρακτορείου με καθαριστικό διάλυμα (είτε αλκοολούχο διάλυμα είτε αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης 3% (1/30)).
- γ) Τοποθέτηση ανακοίνωσης που να δίνει οδηγίες χρήσης της τουαλέτας: Κατά τη χρήση της τουαλέτας, συστήνεται να κλείνει το καπάκι πριν χρησιμοποιηθεί το καζανάκι. Επίσης, καθαρισμός των χεριών ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ τη χρήση/καθαρισμό της τουαλέτας. Η τουαλέτα θα πρέπει να διαθέτει υγρό σαπούνι, χαρτοπετσέτες μιας χρήσης και αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%)
- δ) Καθημερινός καθαρισμός δαπέδου με καθαριστικά διαλύματα (προτιμητέο αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης 3% (1/30)).

Σημείωση : Όσοι σχετίζονται με την καθαριότητα πρέπει να χρησιμοποιούν μιας χρήσης γάντια, μάσκα και στολή εργασίας. Μετά τη χρήση τους, τα γάντια και η μάσκα θα πρέπει να απορρίπτονται με προσοχή σε κλειστούς κάδους. Η στολή εργασίας πρέπει να πλένεται καθημερινά στους 60 βαθμούς μετά από κάθε χρήση. Ο συστηματικός και επαρκής αερισμός του χώρου να γίνεται με βάση την εγκύκλιο του ΗΜΥ (Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών)

Προληπτικά μέτρα από τους εργοδότες

1. Θα πρέπει να διατίθενται γραπτές οδηγίες και εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο της εξάπλωσης του COVID-19 στο προσωπικό, έτσι ώστε να γνωρίζει τα συμπτώματα του COVID-19 και να είναι σε θέση να τα αναγνωρίζει νωρίς, καθώς επίσης ενημέρωση για τα απαραίτητα μέτρα προστασίας όπως αυτά παρουσιάζονται πιο πάνω.
2. Ο εργοδότης πρέπει να παρέχει γραπτή καθοδήγηση στο προσωπικό σχετικά με την αναφορά πιθανών συμπτωμάτων του COVID-19 και τον αποκλεισμό των εν λόγω ατόμων από την εργασία.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι εργοδότες, καθώς και τις οδηγίες για αναφορά ύποπτου κρούσματος, μπορείτε να βρείτε στον εξής σύνδεσμο <https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg20.pdf>

Γενικά μέτρα προστασίας πολιτών και εργαζομένων

1. Σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων σε κάποιον από το προσωπικό, τότε αυτό το άτομο πρέπει να παραμείνει στο σπίτι και να επικοινωνήσει με τον ΠΙ του.
3. Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, μύτη και στόμα για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης.
4. Κατά το βήξιμο ή το φτάρνισμα, κάλυψη της μύτης και του στόματος με το μανίκι στο ύψος του αγκώνα ή με το χαρτομάντηλο, απόρριψη του χρησιμοποιημένου χαρτομάντηλου στους κάδους απορριμμάτων και επιμελές πλύσιμο των χεριών.
5. Τακτικό και επιμελές πλύσιμο των χεριών με υγρό σαπούνι και νερό, για τουλάχιστον 20'' πριν τη λήψη τροφής και μετά την επίσκεψη στην τουαλέτα και προσεκτικό στέγνωμα χεριών με χάρτινες χειροπετσέτες μιας χρήσης και απόρριψη τους στους κάδους απορριμμάτων.
6. Έλεγχος και αποφυγή συνάθροισης κατά τα διαλείμματα μεταξύ των εργαζομένων.